

תת"ע 9395/08/17 - מדינת ישראל נגד יהונתן שלו

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 9395-08-17 מדינת ישראל נ' שלו
בפני כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יהונתן שלו

הנאשם

הכרעת דין

החלטתי לזכות מחמת הספק את הנאשם מהעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

האישום

כתב האישום מייחס לנאשם עבירה של נהיגה במהירות של 120 קמ"ש בדרך בין עירונית בה מותרת מהירות מרבית של 80 קמ"ש בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "התקנות").

העובדות שאינן במחלוקת

ביום 27.8.16 בשעה 08:30 נהג הנאשם ברכב מ.ר. 6919650 (להלן-רכב הנאשם) בכביש מס' 38 בין ק"מ 4 ל-ק"מ 5 מכיוון דרום לכיוון בית שמש. כביש מס' 38 באותו קטע הינו כביש דו סטרי בעל מסלול אחד לכל כיוון. אין מחלוקת כי בקטע הכביש בו בוצעה האכיפה קיים עיקול.

אכיפת המהירות בוצעה באמצעות מכשיר מד מהירות מסוג "דבורה" (BEE III IL).

הנאשם לא חלק על אמינות המכשיר או על תקינותו של המכשיר אשר שימש לאכיפה ביום האירוע.

עיקרי המחלוקת

עמוד 1

1. המקום המדויק בו עמדה הניידת ביחס לעיקול שקיים בקטע הכביש בו בוצעה האכיפה.

2. האם המרחק בין רכב הנאשם לניידת מספיק גם לבצע מדידת מהירות במכשיר וגם לעצור את הנאשם לפני שהגיע למקום בו עמדה הניידת.

3. האם הרכב הנמדד במכשיר הדבורה הוא רכבו של הנאשם.

הראיות

מטעם המאשימה העיד השוטר רס"ב ממנ גדי (להלן: "השוטר") ובאמצעותו הוגשו: הודעת תשלום קנס - ת/3, טופס זיכרון דברים להפעלת מכשיר הדבורה - ת/4 ושרטוט שערך במהלך עדותו - ת/5.

בהסכמה הוגשו: תע"צ תקינות מכשיר הדבורה וטופס הביקורת התקופתית - ת/1 וכרטיס המכשיר - ת/2.

מטעם הנאשם העיד הנאשם בלבד ובאמצעותו הוגשו: מפת האזור מגוגל מפות- נ/1, צילום הלוי של קטע הכביש הרלבנטי - נ/2, צילום לווין מוגדל של הקטע הרלוונטי - נ/3, דיסק עם שני סרטונים - נ/4 ו- נ/5.

עיון

מקום עמידת הניידת

השוטר לא זכר את האירוע והעיד על סמך הדו"ח שכתב (ת/3) (פרוט' עמ' 3 שו' 21). השוטר העיד כי על פי הדו"ח הוא עמד עם הניידת בין קילומטר 4 לקילומטר 5 בכביש 38 אחרי צומת "בית גוברין". בעדותו הוסיף כי הוא עמד כ- 15 עד 20 מטרים לפני הפניה למושב נחושה (פרוט', עמ' 5 ש' 24). בדו"ח נרשם 400 מטרים. בהתייחסו לדו"ח הסביר השוטר כי הספרה "4" מעליה רשום "מאות מטרים" המתארת את מקום העבירה, מציינת מספר קילומטרים ולא מספר מטרים. (פרוט' עמ' 4 שו' 17-18). בזיכרון הדברים להפעלת המכשיר (ת/4) נרשם כי העבירה בוצעה בין קילומטר 4 לקילומטר 5 בכביש 38.

הן בדו"ח (ת/3) והן בזיכרון דברים להפעלת המכשיר (ת/4) לא נרשם מקום האכיפה המדויק.

על פי ת/4 השוטר עצר את הרכב על "שול בטוח".

הנאשם הציג לשוטר סרטון (נ/4) בו צולם מקום האכיפה על פי גרסת השוטר. לטענת הנאשם בסרטון ניתן לראות כי

אין במקום "שול בטוח" אלא שול צר של מטר אחד בלבד. השוטר הסביר כי המקום שבו עמד הוא "כמו שול בטוח" כי אין תנועה ימינה ואין הפרעה לתנועה והשימוש במילים "שול בטוח" הוא מלל סטנדרטי. לדבריו הוא מכיר את היציאה לשביל עפר ולא אוכף שם. (פרוט' עמ' 6 ש' 3-5).

הנאשם העיד כי השוטר עמד עם הניידת לפני היציאה מכביש עפר לכביש 38 שנמצא 400 מטר מצומת נחושה ו-200 מטרים בירידה אחרי העיקול מכיוון נסיעתו (פרוט' עמ' 5 שו' 31 והסרטון נ/4). גם השוטר אשר הכחיש כי עמד במקום זה העריך כי מהעיקול ועד למיקום הנטען על-ידי הנאשם, יש כ-150 עד 200 מטרים (פרוט' עמ' 6 שו' 24-25).

לאחר שצפיתי בסרטון אני סבורה כי אין במקום האכיפה הנטען על ידי השוטר שול בטוח.

השוטר לא זכר את האירוע והעיד על סמך הרשום בדו"ח (ת/3) וזיכרון הדברים להפעלת המכשיר (ת/4). בדו"ח ובזיכרון הדברים לא נרשם מקום אכיפה מדויק למעט "לפני נחושה". בת/3 נרשם 400 מטרים אך השוטר העיד כי מדובר בטעות. נוכח האמור ובשים לב לכך שבמקום האכיפה הנטען על ידי השוטר אין שול לא ניתן לקבוע על סמך ראיות המאשימה בוודאות שאין בה ספק מה מקום עמידת הניידת.

משך ומחמת הספק אני מקבלת את גרסת הנאשם לגבי מקום עמידת הניידת וקובעת כי הניידת עמדה בכביש 38 במרחק של 150 עד 200 מטרים אחרי העיקול מכיוון נסיעת הנאשם לצד שביל עפר.

האם די במרחק שבין העיקול למקום עמידת הניידת כדי לבצע אכיפה

לטענת הנאשם אם הוא נסע במהירות של 120 קמ"ש כנטען בדו"ח עובר הרכב מרחק של כ-100 מטר ב-3 שניות ועל כן אין לשוטר מספיק זמן להגיב ולעצור את רכבו. (פרוט' עמ' 6 שו' 26 פרוט' עמ' 7 שו' 1-2). השוטר העיד כי הוא יכול להספיק לבצע מדידה וכן לצאת מהרכב תוך 6 שניות כיון היציאה מהרכב לדבריו לוקחת פחות משניה. (פרוט' עמ' 7 שו' 30-32).

בעניין זה אני מקבלת את גרסת השוטר. חזקה שלא יבצע האכיפה במקום בו אינו יכול לעצור כלי רכב לאחר ביצוע מדידה. לפיכך אני קובעת כי אין קושי לבצע אכיפה הכוללת מדידה ועצירת רכב ממקום עמידת הניידת לפי גרסת הנאשם.

האם ישנה אפשרות כי הרכב הנמדד אינו רכבו של הנאשם

הנאשם טען כי במרחק של מספר מטרים בצד הימני של הכביש במקום האכיפה יש כביש עפר שבו נוסעים בסופי שבוע טרקטורונים ואופנועים אשר יתכן כי אלו נמדדו על ידי השוטר ולא רכב הנאשם. הנאשם הפנה בסיכומיו לפסק הדין

בעניין ציטרון תת"ע (ב"ש) 5729/08 מדינת ישראל נ' ציטרון, מיום 13.9.09. (להלן: "פס"ד ציטרון")

בסרטונים (נ/4) ו (נ/5) המתעדים את המקום בו קבעתי כי עמדה הניידת, ניתן לראות כי לצד הכביש מימין קיים שביל עפר חלקו גלוי וחלקו בלתי גלוי. עוד ניתן לראות כי המקום בו קבעתי כי עמדה הניידת, הינה במרחק מה מהעיקול. לפי המדידה שביצע הנאשם במד אוץ המקום הוא כ- 200 מטרים לאחר העיקול בכיוון נסיעת הנאשם.

השוטר העיד כי צורת מדידת המכשיר הוא כעין משפך כך שבכל 100 מטרים נמדד טווח נוסף של 13 מטרים וכי הוא יכול לקלוט עד 350 מטרים לאחר בקו ישר (שרטוט ת/5). השוטר לא הכיר את הנוהל לפיו אין לבצע מדידה כשלא ניתן לדעת בוודאות אם בטווח של 50 מטר לצד הכביש אין תנועה אחרת (פרוט' עמ' 6 ש' 18)

בפסק דין ציטרון, נדרש בית המשפט לשאלת אמינות המכשיר. על פי עדות המומחה מטעם התביעה לא ניתן לשלול אפשרות לפיה מכשיר הדבורה ימדוד כלי רכב הנוסעים במקביל לכביש במרחק של כ- 50 מטרים ממנו. הנאשם זוכה בשל מסילת רכבת העוברת לצד הכביש.

חשוב לציין את קביעת בית המשפט לעניין נטל ההוכחה בעניין זה:

"אין זה מתפקידו של הנאשם להוכיח כי לא היו רכבים, רכבות או משאיות בטווח של 50 מטר ממנו, במקביל לו ובכיוון נסיעתו שעלולים היו להיות קרובים ממנו לרכב המודד. על התביעה להוכיח מעבר לכל ספק סביר כי בטווחים אלו רכבו של הנאשם היה אכן בודד בשעת מדידתו ולא היה רכב שנסע בשולי הדרך (עד 50 מטר) קרוב יותר לרכב המודד מרכבו של הנאשם.

ברור לי לחלוטין כי נטל זה המוטל על המשטרה עת אוכפת היא עם מכשיר ה"דבורה" יוביל בהכרח לקושי באכיפה בשעת לילה ביחס לאזורים שאינם מוארים בצידי הכביש. כמו כן תאלץ המשטרה לבחור אזורי אכיפה בהם שדה הראייה לצדדים פתוח למרחק של 50 מטר לפחות או לבחור אזורים בהם שולי הכביש (למרחק של 50 מטר) אינם מאפשרים תנועה מקבילה לציר האכיפה בשל שטח הררי. בכך עלולה המשטרה לאבד את יכולת האכיפה באזורים מסוימים.

גם כאשר החליט את המשפט העליון (בפרשת גבריאל לוי שאוזכרה לעיל) על מגבלות אכיפה, צומצמה יכולת האכיפה של המשטרה עם הממל"ז, אולם הדבר בוצע כדי להבטיח שנאשמים חפים מעוון לא יורשעו על לא עוול בכפם כתוצאה מטעויות מדידה. במידה ותחליט המשטרה לאמץ את התנאים לעיל, תוביל החלטתה לקבלת ממצאים אמינים ומדויקים מעבר לכל ספק סביר, ללא כל חשש של טעות במדידת נהג או נהגת אשר לא חטאו בדבר ולמעשה הרכב שנמדד היה רכב אחר או רכבת שנסעו במקביל להם בחשכה או באור יום וסיפקו למכשיר תוצאה ששויה בטעות אליהם.

החלטה זו כמובן שאינה מחייבת את משטרת ישראל והיא סוברנית להחליט כל החלטה באשר לדרך האכיפה עם מכשיר ה"דבורה". אולם, מאחר ובמשפט פלילי עסקינן, כל ספק יפעל לטובת הנאשם, ותפקידה של המדינה עת היא מגישה כתב אישום, להגיש מערך ראיות שהוא נעדר כל ספק סביר. אופן הפעלת ה"דבורה" כפי שבוצע עד היום (ואף שהמדובר במכשיר טוב ואמין) עלול ליצור ספק סביר באשר לשיוך המדידה לנאשם המובא לדין. בעיני, רק תיקון אופן הפעלת המכשיר כפי שפורט בהרחבה לעיל יאפשר את הרשעת המובאים לדין במידת ההוכחה הנדרשת בהליך פלילי.

עד לתיקון דרך הפעלת ה"דבורה" ע"י המשטרה בשטח, יבחן כל תיק לגופו כדי לקבל מענה ספציפי לשאלות שעלו בתיק זה, ובין היתר שאלת יכולתה של המדינה להוכיח מעבר לכל ספק סביר כי בשעת המדידה בצידי הרכב הנמדד ובכיוון תנועתו לא נעו כלי רכב נוספים (בשלב זה, ולפי עדותו של המומחה, המהנדס בן הרואה, בטווח של 50 מטר לצדדים)."

לאחרונה נבחן הנושא גם בבית המשפט המחוזי בעפ"ת(חי') 31751-11-17 **חנא נ' מדינת ישראל**, מיום 14.1.18 ובו נקבע כי טרם הוכחה אמינותו של המכשיר, זאת כיוון שטרם הצטברה מסה קריטית של פסיקה לגבי מכשיר הדבורה באופן שניתן לייחס למכשיר אמינות. משכך התקבל הערעור והנאשם זוכה.

לפי דברי השוטר מכשיר הדבורה יכול לקלוט כלי רכב עד למרחק של 350 מטר אחורנית כשטווח הקליטה הרחבי גדל ב- 13 מטרים נוספים בכל 100 מטרים. לא ניתן לשלול מעבר לכל ספק סביר את האפשרות כי בעת המדידה קלט מכשיר הדבורה כלי רכב אחרי שנסע במקביל לכביש, בשביל עפר לפני העיקול בכיוון נסיעת הנאשם והיה מוסתר מעיני השוטר. רכב זה היה בטווח המדידה של המכשיר אך טרם נכנס לתוך שדה הראיה של השוטר.

אמנם הנאשם לא טען כנגד אמינות המכשיר, אך לא ניתן להתעלם מכך שלא נשללה האפשרות שכאשר שטח שדה הראיה של השוטר קטן מטווח הקליטה של המכשיר, יתכן כי רכב אחר שנסע במקום מחוץ לשדה הראיה של השוטר אך לא מחוץ לטווח הקליטה של המכשיר, הוא אשר נקלט במכשיר. על כן יתכן כי כלי רכב אחר שנסע במקביל לכביש במרחק מה ממנו, הוא זה אשר נמדד.

גם בהתאם לפסק דין ציטרון בו נקבע כי המכשיר אמין, נקבע כי עדיין תתכן טעות כאשר ישנה תנועה מקבילה במרחק של 50 מטר מהכביש. השוטר בהגינתו הודה שלא היה מודע לכך שעליו לוודא כי הוא רואה את התנועה המקבילה האפשרית לכביש עד למרחק של 50 מטרים.

לאחר שקבעתי כי במקום האכיפה יש שביל מקביל, וצמחיה רבה שלא בהכרח מאפשרת לראות תנועה, הרי שלא הוכח מעבר לכל ספק סביר כי מכשיר הדבורה מדד את רכבו של הנאשם ולא כלי רכב אחר שנסע לצד הכביש ונקלט על ידי מכשיר האכיפה.

אציין כי הנאשם טען שלא נהג במהירות המיוחסת לו אך לא הביא לעדות את אשתו שנסעה עמו באותו יום, היות ולטענתו נבצר ממנה מלהגיע בשל לידת בנם. הנאשם עשה עלי רושם אמין וממילא על המאשימה לעמוד בנטל להוכיח את אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק.

הנאשם עורר ספק הן באשר למקום האכיפה המדויק והן באשר לאפשרות שנמדדה מהירותו של רכב אחר שאינו רכבו ומשכך אני מזכה את הנאשם מחמת הספק מהעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

ניתנה היום, י"ז אדר תשע"ח, 04 מרץ 2018, במעמד הצדדים.